

WWF Ελλάς

Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ: 210 3314893
Φαξ: 210 3247578
g.chasiotis@wwf.gr
www.wwf.gr

Προς:

k.stilogiani@prv.ypeka.gr

Αρ. πρωτ. 34/2016
Αθήνα, 15 Μαρτίου 2016

Θέμα: Παρατηρήσεις επί της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας σε προστατευόμενες περιοχές

Για άλλη μία φορά, η οργάνωσή μας υπογραμμίζει την υποβάθμιση του θεσμού της διαβούλευσης. Ωστόσο, αυτή την φορά, το πρόβλημα δεν περιορίζεται στο «κλειστό» (μη δημόσιο) χαρακτήρα των σχολίων, και τα ασφυκτικά χρονικά περιθώρια. Οι πολίτες καλούνται να υποβάλλουν τα σχόλια τους σε μία διαβούλευση με ασαφές αντικείμενο και για ρυθμίσεις που έχουν ήδη ληφθεί (και έχουν εκπνεύσει). Ακόμα χειρότερα, η ανακοίνωση περιέχει σφάλματα: η απόφαση 3944/2015 της επταμελούς δεν είναι «γνωμοδότηση». Πρόκειται για ακυρωτική απόφαση που δημιουργεί νομολογία, με την οποία πρέπει να συμμορφωθούν όλα τα συναρμόδια υπουργεία. Δυστυχώς, οι αστοχίες αφορούν ένα κρίσιμο περιβαλλοντικό αγαθό, με μεγάλη σημασία για όλη την κοινωνία.

Οι βασικές μας παρατηρήσεις είναι οι εξής:

1. Όπως προκύπτει από την ΣΤΕ 3944/2015, είναι εκτός εξουσιοδότησεως:
 - α) η παραχώρηση συλλήβδην του αιγιαλού/παραλίας/όχθης/παρόχθιας ζώνης της χώρας στους ΟΤΑ α' βαθμού (σκεψη 12^η) και
 - β) η εκ των προτέρων έγκριση της περαιτέρω παραχώρησης της απλής χρήσης από τους ΟΤΑ σε ιδιώτες και άλλους φορείς (σκέψη 13^η).Και στις δύο περιπτώσεις, η παραχώρηση μπορεί να γίνει μόνο «κατά περίπτωση». Επίσης, δεν νοείται «εκ των προτέρων έγκριση» (των περαιτέρω παραχωρήσεων από τους ΟΤΑ σε τρίτους) διότι έτσι δεν διασφαλίζεται η απαραίτητη εποπτεία επί των ΟΤΑ.
2. Όσον αφορά το α), τα συναρμόδια Υπουργεία θα πρέπει να οριοθετήσουν ανά ΟΤΑ τα τμήματα που μπορούν να παραχωρηθούν. Η διαδικασία μπορεί να περιλαμβάνει και τον ορισμό τμημάτων που σε καμία περίπτωση δεν παραχωρούνται: στα τελευταία, περιλαμβάνονται οπωσδήποτε και τα τμήματα που βρίσκονται στην διαχείριση του Υπουργείου Πολιτισμού.
3. Όσον αφορά το β), οι περαιτέρω παραχωρήσεις θα πρέπει να τελούν υπό την (εκ των υστέρων) έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών. Τα σχετικά κριτήρια θα πρέπει να θεσπιστούν, και θα πρέπει να αφορούν θέματα όπως το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον, οι οχλήσεις, η ηχορρύπανση, κ.ο.κ.
4. Σε κάθε περίπτωση, οι παραπάνω διαδικασίες θα πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση της νομοθεσία που διέπει τις προστατευόμενες περιοχές. Για παράδειγμα, όπου απαιτείται, και συγκεκριμένα για όλες τις περιπτώσεις που αφορούν σε ή επηρεάζουν περιοχές Natura 2000, θα πρέπει να διενεργηθεί δημόσια διαβούλευση και δέουσα εκτίμηση. Οι «σύμφωνες γνώμες» που χορήγησε το Υπουργείο Πέρυσι δεν εμπεριέχουν καμία σοβαρή εκτίμηση των επιπτώσεων πάνω στις προστατευόμενες περιοχές. Επίσης, σε μερικές τουλάχιστον περιπτώσεις, δεν φαίνεται να ελήφθησαν υπόψη διαθέσιμες πληροφορίες για την

οριοθέτηση των οικοτόπων (χάρτες οικοτόπων), ή άλλα καθεστώτα προστασίας (π.χ., μικροί παράκτιοι υγρότοποι).

5. Σε κάθε περίπτωση, οι σχετικές αποφάσεις θα πρέπει να συνυπογράφονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος (σκέψη 12^η).
6. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να διασφαλιστεί η στοιχειώδης εφαρμογή των μέτρων. Στην οργάνωσή μας, έχουν περιέλθει αναφορές για αυτοψίες των αρμόδιων υπηρεσιών οι οποίες έλαβαν χώρα μετά την λήξη της τουριστικής περιόδου. Αυτό δεν είναι ανεκτό.
7. Η έκδοση των σχετικών αποφάσεων θα πρέπει να ολοκληρώνεται έγκαιρα και να αποφεύγονται καταστάσεις όπως αυτές που έχει πολλάκις παρουσιαστεί εντός του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου που λόγω των καθυστερήσεων στις παραχωρήσεις αιγιαλού, δεν υπάρχει πλαίσιο εφαρμογής και επιβολής της νομοθεσίας, καθίσταται αδύνατη η φύλαξη της περιοχής και τελικά υποβαθμίζεται η προστασία των παραλιών ωτοκίας της χελώνας καρέτα.
8. Με την ευκαιρία αυτή, το Υπουργείο θα πρέπει να επανεξετάσει τις διατάξεις προστασίας του πολύτιμου – από περιβαλλοντική, πολιτιστική, και οικονομική άποψη - παράκτιου χώρου. Μερικοί πιθανοί άξονες, οι οποίοι δεν απαιτούν βαθιές τομές, είναι οι εξής:
 - i. Κύρωση του Πρωτοκόλλου Ολοκληρωμένης Προστασίας του Παράκτιου Χώρου, ώστε να ενταχθεί στο εθνικό δίκαιο με υπερνομοθετική ισχύ. Πρόκειται για ενέργεια που έχει καθυστερήσει σημαντικά.
 - ii. Άμεση κατεδάφιση κατά προτεραιότητα όλων των αυθαίρετων στην παραλία/αιγιαλό/όχθη και παρόχθια ζώνη, και αυστηροποίηση των σχετικών διατάξεων.
 - iii. Επιτάχυνση της θέσπισης θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43.
 - iv. Ολοκλήρωση της οριοθέτησης και χαρτογράφησης προστατευόμενων οικοτόπων, του ορισμού στόχων διατήρησης και κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 και σχεδίων δράσης προστατευόμενων ειδών ώστε να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των σχετικών αποφάσεων.
 - v. Έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων οριοθέτησης της κρίσιμης παράκτιας ζώνης, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 8 ν. 3937/2011.
 - vi. Ενίσχυση της κοινοχρησίας, με σχετικά απλές ρυθμίσεις όπως την διεύρυνση της ελάχιστης ζώνης παραλίας (ώστε να συμπεριλαμβάνει και όλα τα συνδεδεμένα με την παράκτια ζώνη οικοσυστήματα), αύξηση του τμήματος της παραλίας που θα πρέπει να μένει ελεύθερο από παραχωρήσεις, επανεξέταση και αυστηροποίηση των διατάξεων που προβλέπουν την παραχώρηση αιγιαλού/παραλίας/όχθης και παρόχθιας ζώνης σε διάφορες επιχειρήσεις και αξιοποίηση της τοπικής διαβούλευσης.
 - vii. Έκδοση των οδηγιών για την παράκτια ζώνη, που προβλέπονται στο άρθρο 13 παρ. 2 του ν. 3937/2011.
 - viii. Ενσωμάτωση της Οδηγίας για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, έτσι ώστε να ξεκινήσει η κατάρτιση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων όσο το δυνατόν γρηγορότερα.
 - ix. Εφαρμογή του ν. 3983/2011, σχετικά με την εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, και την εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/56/ΕΚ.